

Verslag van de verkenningde gesprekken d.d. 30 maart 2026

Als verkenner heb ik gesprekken gevoerd met 2 vertegenwoordigers van alle partijen, waarbij de gespreksonderwerpen voor alle partijen dezelfde zijn geweest.

De volgorde van de gesprekken was op basis van beschikbaarheid

Als verkenner ben ik ondersteund door de griffie, Anke Oosterhuis, die ook de verslaglegging heeft verzorgd.

Het verslag is op hoofdlijnen.

De verkiezingsuitslag geeft geen beeld van verschuivingen m.b.t. de grote van de partijen.

DSW/GB behouden samen de 6 zetels, GroenLinks/PvdA/Progressief Westerveld behouden samen 5 zetels, de VVD en het CDA houden respectievelijk hun 3 en 2 zetels en LSW krijgt als nieuwe partij 1 zetel.

Alle partijen hebben aangegeven in aanmerking te willen komen voor bestuurlijke verantwoordelijkheid door een coalitie te vormen met andere partijen.

In de gesprekken is door partijen aangegeven dat er verschillende varianten m.b.t. de coalitie mogelijk zijn.

De huidige coalitiepartijen, DSW/GB, VVD en CDA, hebben unaniem aangegeven door te willen in de huidige samenstelling.

Als onderbouwing is aangegeven dat de afgelopen 4 jaar veel beleid in gang is gezet, wat zij graag samen verder willen uitvoeren. De uitslag van de verkiezingen bevestigt de samenwerking tussen de huidige coalitie als positief.

De samenwerking is goed verlopen. Bovendien zijn de partijen zeer tevreden over de huidige wethouders.

M.a.w. de voorbereiding en uitvoer van het beleid en afspraken is bij het huidige college in goede, vertrouwde en deskundige handen, aldus de gesprekspartners van de 3 partijen.

Voorzetting hiervan is uitgangspunt en andere opties hebben niet de voorkeur.

GroenLinks/PVDA/PW heeft aangegeven dat op basis van het aantal Raadszetels deelname aan een coalitie voor de hand ligt.

Dit willen zij in ieder geval samen doen met DSW/GB, omdat zij bij DSW/GB veel inhoudelijke verbinding voelen. Een coalitie met 2 partijen.

De verbinding zit vooral in de goede contacten met DSW/GB en de visie op het behoud van de maatschappelijke voorzieningen, zoals zwembaden, dorpshuizen en sport.

Wel is aangegeven dat op voorhand geen enkele partij wordt uitgesloten.

Tevens geeft GroenLinks/PVDA/PW aan een goed gevoel te hebben over de samenwerking met de gehele Raad in de afgelopen raadsperiode.

LSW heeft als voorkeur een coalitie met een zo klein mogelijke meerderheid, zodat er sprake is van een even grote oppositie.

De coalitie voorkeur is DSW/GB, CDA en LSW, met 1 fulltime wethouder en 3 deeltijd wethouders, totaal 3,2 fte.

Alle partijen hebben aangegeven voorstander te zijn van een meerderheids coalitie. Vier partijen zijn voorstander van een coalitieakkoord op hoofdlijnen, aangevuld met raadsbrede thema's.

De volgende raadsbrede thema's zijn genoemd; Duurzame landbouw, duurzaamheid/RES, betaalbaarheid en haalbaarheid van de maatschappelijke voorzieningen en het TGLD (Toekomstgericht Landelijk Gebied Drenthe).

Als aandachtspunt voor het vervolgproces is aangegeven, dat naast zorgvuldigheid, tempo in het proces van belang is.

Men wil aan de slag. Voor een bestuursakkoord op hoofdlijnen is er voldoende vertrouwen.

Alles afwegende en rekeninghoudend met de sterkte verbondenheid van de huidige coalitie adviseer ik als verkenner vervolg gesprekken te organiseren tussen DSW/GB, VVD en CDA.

DSW/GB, VVD en CDA zien op voorhand geen ruimte en noodzaak om andere partijen te betrekken bij de coalitievorming.

Tijdens dat proces zal blijken of inbreng van expertise van maatschappelijke organisaties nodig is.

Mijn advies is dat de partijen tijdens het formatieproces onderzoeken hoe de genoemde raadsbrede thema's betrokken kunnen worden in het bestuursakkoord.

Als verkenner heb ik waargenomen, dat er bij deze 3 partijen verschillende opvattingen zijn m.b.t. de maatschappelijke voorzieningen.

M.n. over het behoud van de zwembaden is tijdens de verkenning door de 3 partijen verschillend gereageerd.

Voor DSW/GB is dit een zeer zwaarwegend punt, waar in het begin van de formatie over gesproken moet worden.

De verkennende gesprekken hebben mij als verkenner wel het gevoel gegeven, dat ondanks dit laatste, de formatiegesprekken tussen DSW/GB, VVD en CDA met vertrouwen gestart kunnen worden.

Ik adviseer dit te doen o.l.v. een formateur met ambtelijke ondersteuning.

Tevens adviseer ik om de niet deelnemende partijen aan de formatie mee te nemen in dit proces.

R. Martens